

KIZAMIKÇIK

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Aşı korur!

Kızamıkçık nedir?

Kızamıkçık son derece bulaşıcıdır. Hastalığa virüsler sebep olurlar. Kızamıkçık enfeksiyonu çocukluk çağında genellikle komplikasyonsuz seyreder. Fakat gebe bir kadının hastalığa yakalanması halinde doğmamış bebek ağır zarar görebilir. Almanya'da bu hastalığın görülme sıklığı aşilar sayesinde oldukça azalmıştır.

Kızamıkçık nasıl bulaşır?

İnsandan insana

Kızamıkçık virüsleri sadece insandan insana bulaşır, bu bulaşma en çok damlacık enfeksiyonu ile gerçekleşir. Öksürme, hapşırma veya konuşma esnasında mikroplar küçük tükürük damlacıkları ile havada dağılarak başkaları tarafından teneffüs edilebilir.

Kızamıkçık enfeksiyonu geçiren gebeler bu virüsleri anne karnındaki bebeğe sırayet ettirebilirler.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Çocuklarda

Enfeksiyonların yaklaşık olarak sadece yanında gözle görülebilir hastalık belirtilerine rastlanır. Tipik deri döküntüsü yüz bölgesinden başlayarak tüm vücuda yayılır. Bu küçük, açık kırmızı lekeler 1 ila 3 gün sonra tekrar kaybolur. Genellikle ense ve kulak arkasında bulunan lenf düğümlerinde ağrılı bir şişme görülür. Ayrıca soğuk algınlığına benzer şikayetler, yüksek ateş ve konjonktivitler görülebilir. Genellikle yaklaşık 1 hafta sonra şikayetler tamamen kaybolur.

Gençler ve yetişkinlerde

Hastalık bu grupta daha ağır seyredebilir. Böylece şu *komplikasyonlar* ortaya çıkabilir:

- ▶ Bronşit, orta kulak iltihabı
- ▶ Özellikle genç bayanlarda eklemelerde şişkinlik ve ağrı
- ▶ Çok nadir olarak beyin iltihabı veya kalp kası ya da kalp zarı iltihabı

Gebeлерde

Kızamıkçık embriyopatisi olarak adlandırılan durum büyük endişeye sebep olmaktadır. Burada kızamıkçık virüsleri gebe kadından doğmamış bebeğine aktarılır. Bu durumda çocukta iç kulakta, kalpte, gözde ve daha nadiren beyin, karaciğer veya dalak gibi diğer organlarda ağır hasarlar meydana gelebilir.

- ▶ Gebeliğin ilk 8 haftalık döneminde embriyoların %90'ı zarar görür.
- ▶ Hasarlara daha az sıklıkla gebeliğin daha sonraki dönemlerinde de rastlanabilir.
- ▶ Bu virüsler erken veya ölü doğumlara da sebep olabilirler.
- ▶ Doğmamış enfekte bebeklerin %15 ila %20'si hayatını kaybeder.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Bulaşma gerçekleştikten 2 ila 3 hafta sonra ilk şikayetler ortaya çıkar. Hastalar deri döküntüsü başlamadan önceki 1 hafta ve başladıkten sonraki 1 hafta boyunca bulaştırcıları. Kızamıkçık embriyopatisi geçiren çocukların bir yaşına girene kadar solunum yolları ve idrar üzerinden dışarıya yüksek miktarda virüs atabiliyorlar. Kızamıkçık hastalığını geçiren kişiler ömrü boyu kalıcı bir bağışıklık kazanırlar ve ikinci bir kez hastalanamazlar.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Kızamıkçık oldukça bulaşıcı olduğu için aşısı olmamış birçok kişi genellikle çocukluk veya küçük çocukluk döneminde hastalığı geçirir. Hastalık yetişkinlik çağında genellikle daha ağır seyreden. Enfeksiyon özellikle anne adayının, aşısı veya hastalığı daha önce geçirerek kazanılan koruyucu antikorlara sahip olmaması durumunda doğmamış bebek için çok tehlikelidir.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Hastalar akut hastalık döneminde yatak istirahetine çekilmeli ve özellikle ebeler olmak üzere diğer kişilerle temas etmemelidir.
- ▶ Kızamıkçığının sebebe yönelik bir tedavisi yoktur, sadece hastalık belirtileri hafifletilir.

KIZAMIKÇIK

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Aşı korur!

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Gitmeden evvel kızamıkçıkta şüphelendığınızı doktorunuzun muayenehanesine bildiriniz. Böylece muayenehane ekibinin özellikle gebe bayanlar için gerekli önlemleri alması mümkün olacaktır.
- ▶ Bağışıklık koruması olmayan ya da belirsiz bağışıklık korumasına sahip olan gebeler, hasta kişilerle temas etmeleri halinde derhal doktorlarına başvurmalıdır. Burada bilgilendirilip, gözetim altında tutulacaklardır.
- ▶ Kızamıkçık için enfeksiyon koruma kanunun düzenlemeleri geçerlidir. Kızamıkçık tespit edilen veya kızamıkçık şüphesi bulunan kişiler okul veya kreş gibi toplum kuruluşlarını geçici olarak ziyaret edemezler. Bu husus ayrıca müsterek hanelerde bir hastalık veya şüphe vakasının olduğu kişiler için de geçerlidir. Etkilenen kişiler toplum kuruluşunu hastalık hakkında bilgilendirmelidirler.
- ▶ İşe tekrar ne zaman başlanabileceği veya toplum kuruluşunun tekrar ne zaman tekrar ziyaret edilebileceğine ilişkin kararı tedaviyi üstlenen doktor veya yetkili sağlık dairesi alır.

Kendimi nasıl koruyabilirim?

Aşı

Daimi Aşı Komisyonu (STIKO) kızamıkçığa karşı, kızamık ve kabakulak aşısı ile kombin olarak MMR adı verilen aşının yapılmasını önermektedir.

- ▶ **Çocuklar için** aşı korumasının iki aşamalı olarak yapılandırılması önerilmektedir: İlk aşı çocuk 11 ila 14 aylıkken, pratik olarak U6 erken tanı muayenesi kapsamında uygulanmalıdır. Çocuk 11 aylık olmadan evvel bir toplum kuruluşuna kaydedilecek ise ilk MMR aşısı 9. aydan itibaren uygulanabilir. İkinci aşı da ilk aşından en az 4 hafta sonra ve en geç çocuk ikinci yaşını bitirirken uygulanmalıdır.
- ▶ Aşısı yapılmamış çocukların ve gençlerde aşı mümkün olduğunda hızlı bir şekilde iki doz olarak telafi edilmelidir.
- ▶ Doğurganlık çağında olan kadınlar ilk gebelik başlamadan önce iki defa aşılanmış olmalıdır. Gebelik döneminde kızamıkçık aşısı yapılamaz. Aşı ile gebelik arasında mümkünse en az 1 ay bulunmalıdır.
- ▶ Sağlık hizmetinde veya gebe, bebek veya küçük çocuklar ile temasta bulunan sosyal tesislerde çalışanlara da çocukluk çağında kızamıkçık aşısı olmadıkları, sadece bir defa oldukları veya aşı durumları belirsiz olduğu durumlarda kızamıkçık aşısı olmaları önerilmektedir.

Gebelileri kızamıkçıkta korumak için hem kız çocuklarını hem de erkek çocukların aşılamak önemlidir. Aşılanmamış her kişi hastalığı bulaştırabilir.

Yeterli bağışıklık korumasına sahip değilseniz hastalarla temasta sakınınız.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Kızamıkçık bildirim yükümlülüğüne tabi olduğu için burada güncel durum ve hastalıklarla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler bulunmaktadır.

Daha ayrıntılı (teknik) bilgilere internet üzerinden Robert Koch Enstitüsü'nün sayfalarından ulaşabilirsiniz (www.rki.de/roeteln).

Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasında (www.impfen-info.de) aşı ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

STEMPEL

Yayımcı:
Federal Sağlık Eğitimi Merkezi, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. (Kamu Sağlık Hizmetleri Federal Doktorlar Birliği e.V.) ile işbirliği içinde ve Robert Koch Enstitüsü'nün danışmanlığı ile hazırlanmıştır.

Bu Kamu broşürü www.infektionsschutz.de adresindeki ana sayfadan ücretsiz olarak indirilebilir.